

Project funded by:

Grand Challenges Canada™
Grands Défis Canada™

**ការសិក្សាពី គម្រោង ការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំ
ការវាយតម្លៃស្តីពីការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពថ្នាក់ដឹកនាំមូលដ្ឋានដែល
បានជាប់ឆ្នោតនៅក្នុងតំបន់ជនបទនៃប្រទេសកម្ពុជា**

រៀបចំដោយលោក អាន សុវត្ថា
ដោយមានជំនួយពី លោក គី សុចិត្រ និងលោក ហេង ប៊ុនសួរ

ខែ តុលា ឆ្នាំ 2014

សេចក្តីសង្ខេប

គម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំគឺជា គម្រោងភស្តុតាងនៃគំនិត (Proof-of-concept project) ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីធ្វើការផ្លាស់ប្តូរភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំមូលដ្ឋានដែលបានជាប់ឆ្នោតនៅក្នុងតំបន់ជនបទនៃប្រទេសកម្ពុជា។ ក្រោមការបង្កើតឡើងដោយទីប្រឹក្សាអន្តរជាតិ Leadpreneur និងត្រូវបានអនុវត្តដោយអង្គការវ៉តធើសេដ គម្រោងនេះបានរៀបចំដើម្បីបង្ហាញពីលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើបាន ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ដោយការជម្រុញ តាមរយៈភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំមូលដ្ឋាន។ អង្គការវ៉តធើសេដបានជំនះភាពលំបាក ក្នុងការបង្កើតយន្តការប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត ដើម្បីសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន។ គម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំ ត្រូវបានបង្កើតឡើង មិនគ្រាន់តែអោយអ្នកចូលរួមជាចាំតែស្តាប់ (spoon-feed) ក្នុងការផ្តល់មតិយោបល់ និងការណែនាំនោះទេ ផ្ទុយទៅវិញ អង្គការ វ៉តធើសេដ បានជ្រើសរើសគំរូវិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងមួយ គឺមាន "ការស្វែងយល់ ការអភិវឌ្ឍន៍ និងការចែករំលែក" ដែលអ្នកចូលរួមទទួលបានឱកាសក្នុងការស្វែងយល់ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់លើ ជំនាញភាពជាអ្នកដឹកនាំ តាមរយៈវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនីមួយៗ ហើយអ្នកចូលរួមអាចធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញទាំងនោះក្នុងចន្លោះវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនីមួយៗ និងប្រកួតប្រជែងជាមួយខ្លួនឯង និងអ្នកដទៃ តាមរយៈការចែករំលែកពីលទ្ធផលរបស់ខ្លួន។ ដើម្បីអោយយល់ច្បាស់ពីការផ្លាស់ប្តូររបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ និងផ្តល់នូវអំណះអំណាងសាមញ្ញមួយ ការអភិវឌ្ឍរួមគ្នាមួយក្នុងការបង្កើនការប្រើប្រាស់អនាម័យត្រូវបានកំណត់សម្រាប់អ្នកចូលរួមទាំងអស់ ។ គម្រោងនេះត្រូវបានគេយល់ថា វិធីសាស្ត្រប្លែក(Bold) ដើម្បីជំរុញអោយមនុស្សដែលធ្លាប់ប្រើប្រាស់ទំលាប់ចាស់ៗ មានការផ្លាស់ប្តូរ ផ្លាស់គំនិតចេញពីទំលាប់ចាស់របស់ខ្លួន ដែលជាចំណុចមួយមិនស្រួលសម្រាប់មនុស្សទូទៅ។

ការស្រាវជ្រាវនេះគឺធ្វើការវាយតម្លៃលើគម្រោង ការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំ ដោយផ្ដោតលើ ការជះឥទ្ធិពលលើភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់អ្នកចូលរួមទាំងអស់ និងសមត្ថភាពរបស់ពួកគាត់ ដើម្បីអោយមានការផ្លាស់ប្តូរឈានទៅការរីកចម្រើនលើការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍។ វាក៏អាច វាយតម្លៃថាតើគម្រោងនេះមានសក្តានុពលតទៅមុខទៀតឬទេ។ ដើម្បីសម្រេចបានតាម គោលបំណងនេះ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបានបង្កើត ការពិភាក្សាជាក្រុម និងការធ្វើបទ សម្ភាសន៍ក្រុមប្រឹក្សាយោបល់ជាបុគ្គល ទាំងក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលបានចូលរួមគម្រោង និង ក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលមិនបានចូលរួម នៅក្នុងគម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំ។ ក្រុមប្រឹក្សា ឃុំដែលត្រូវបានសម្ភាសន៍មានចំនួន ៩ឃុំមកពីស្រុកទាំងពីរដែលបានអនុវត្តគម្រោង និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំចំនួន ៣ឃុំមកពីស្រុកដែលមិនបានអនុវត្តគម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នក ដឹកនាំ។ ឃុំក្នុងស្រុកអនុវត្តគម្រោងត្រូវបានធ្វើការបែងចែកជា ៣ ប្រភេទគឺ ខ្ពស់ មធ្យម និងទាប ដោយពឹងផ្អែកលើ ២ ចំណុចសំខាន់ៗគឺ ភាគរយនៃការកើនឡើងអត្រាគ្របដណ្តប់ បង្គន់អនាម័យ និងការវាយតម្លៃលើគុណភាពនៃការអនុវត្តរបស់ពួកគាត់ផ្ទាល់តាមរយៈ ការចុះទៅជួបក្រុមប្រឹក្សាឃុំដោយផ្ទាល់ (Coaching) នៅក្នុងគម្រោងទាំងមូល។ បន្ថែមពី លើការសម្ភាសន៍ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ក្រុមវាយតម្លៃបានសិក្សាស្រាវជ្រាវលើវីដេអូ នៃការ សម្ភាសន៍ក្រុមប្រឹក្សាឃុំទាំង ៦នាក់នៅក្នុងគម្រោង ចាប់តាំងពីមុនចាប់ផ្តើមគម្រោងរហូត ដល់គម្រោងត្រូវបានបញ្ចប់ និងវីដេអូមួយចំនួនទៀតដែលបានមកពីវគ្គបណ្តុះបណ្តាល នីមួយៗ ដែលបានរៀបចំឡើងដោយ អង្គការវ៉តធើសេដ ដើម្បីធ្វើជា វីដេអូឯកសារថា តើ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំម្នាក់ៗមានអារម្មណ៍យ៉ាងណាចំពោះខ្លួនឯងផ្ទាល់ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ ពួកគាត់ នៅមុនចាប់ផ្តើមគម្រោង ក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តគម្រោង និងក្រោយពីបញ្ចប់ គម្រោង ការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំ។ ក្រុមវាយតម្លៃក៏បានសម្ភាសន៍ជាមួយបុគ្គលិក គម្រោង ក្រុមអ្នកបណ្តុះបណ្តាល ទីប្រឹក្សាគម្រោង និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាយោបល់ផង ដែរ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះក៏បានសិក្សាទៅលើឯកសារនៃប្រវត្តិរបស់គម្រោងការអប់រំ ភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនទៀតផងដែរ។

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះបានរកឃើញថា គម្រោងនេះបានធ្វើអោយមានការរួមចំណែកដ៏ សំខាន់ក្នុងការបង្កើនសមត្ថភាពភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់អ្នកចូលរួម និងជួយបង្កើនអត្រា គ្របដណ្តប់អនាម័យនៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគាត់ផងដែរ។

ការកើនឡើងនូវការប្រើប្រាស់បង្គន់អនាម័យ: ឃុំដែលជាឃុំអនុវត្តន៍គម្រោងទាំងអស់ បានរាយការណ៍ជាវិជ្ជមាន ចំពោះការកើនឡើងនៃការប្រើប្រាស់បង្គន់អនាម័យយ៉ាងច្រើន ក៏ដូចជាការលក់បង្គន់របស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់។ ទូទាំងស្រុកទាំង២ដែលបានអនុវត្តគម្រោង បង្គន់អនាម័យជាមធ្យមចំនួន ២១៧បង្គន់ ត្រូវបានទិញជារៀងរាល់ខែ។ នេះគឺជាការកើនឡើងប្រហែល ៤០០ ភាគរយនៃការលក់បង្គន់អនាម័យ ធៀបទៅនឹងការលក់បង្គន់អនាម័យជាមធ្យម ៥៥បង្គន់ ក្នុង១ខែក្នុងអំឡុងពេលដូចគ្នានៅខេត្តទាំង៨ ដែលអង្គការ វ៉តធើសេដបានអនុវត្តគម្រោងទីផ្សារអនាម័យ “Hands off” (ទិន្នន័យរបស់អង្គការវ៉តធើសេដ)។ តាមរយៈបទពិសោធន៍នេះ យើងឃើញថា នៅក្នុងស្រុកមួយដែលបានអនុវត្តន៍គម្រោង ការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំ មានការកើនឡើងនូវបង្គន់អនាម័យ ប្រភេទចាក់ទឹកចំនួន ១០ ភាគរយខណៈពេលដែល ទិន្នន័យប្រចាំឆ្នាំរបស់ថ្នាក់ជាតិមានការកើនឡើងជាមធ្យមត្រឹមតែ ១ ភាគរយ សម្រាប់ប្រភេទបង្គន់ទាំងអស់ (ចាក់ទឹក និងស្ងួត)។

ការអភិវឌ្ឍន៍ភាពជាអ្នកដឹកនាំផ្សារភ្ជាប់ខ្សែបន្ទាត់គណបក្សនយោបាយ: ជំនាញភាពជាអ្នកដឹកនាំដែលទទួលបានថ្មីរបស់ពួកគាត់គឺ វាមានអត្ថប្រយោជន៍ក្នុងការរក្សានូវទំនាក់ទំនងរវាងគណបក្សនយោបាយ។ ទោះជាមានការពិបាកក្នុងការទំនាក់ទំនងរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលមកពីគណបក្សនយោបាយខុសគ្នាក៏ដោយ ក៏គម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំអាចរៀបចំពួកគាត់ទាំងពីរធ្វើការងារជាមួយគ្នាបាន។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំថ្មីដែលទើបតែកាន់តំណែងបានរាយការណ៍ថា គាត់អាចធ្វើការងារជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំផ្សេងទៀតមកពីគណបក្សនយោបាយខុសគ្នាដែលបានកាន់តំណែងជាច្រើនឆ្នាំមកហើយបាន។ ពួកគាត់អាចធ្វើផែនការរួមគ្នា ក្នុងការចុះទៅតាមភូមិផ្សេងៗគ្នា និងប្រមូលទិន្នន័យនៃការកើនឡើងចំនួនបង្គន់អនាម័យថ្មីៗ។ ការធ្វើការងារសហការគ្នានេះគឺ បានបង្ហាញនូវការកើនឡើងជំនាញភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ពួកគាត់។

ភាពប្រសើរឡើងនៃភាពជាអ្នកដឹកនាំ: ក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានមានអារម្មណ៍ថា ភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់ពួកគាត់មានភាពប្រសើរឡើង ក្នុងការអនុវត្តតួនាទីប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគាត់។ គម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំ បានជំរុញអោយថ្នាក់ដឹកនាំមូលដ្ឋានដែលជាប់ឆ្នោតកាន់តែធ្វើការងារសកម្មជាងមុន ក្នុងការធ្វើអោយមានការកើនឡើងនូវអនាម័យ។ នេះគឺជាភស្តុតាងមួយយ៉ាងច្បាស់លាស់ នៅពេលដែលយើងធ្វើការប្រៀបធៀបពីការឆ្លើយតបពី

ស្រុកដែលមិនបានអនុវត្តន៍គម្រោង និងស្រុកដែលបានអនុវត្តន៍គម្រោង។ អ្នកចូលរួមនៅ ក្នុងស្រុកដែលបានអនុវត្តន៍គម្រោងបានរាយការណ៍ថា ពួកគាត់មានការកើនឡើងនូវទំនុក ចិត្ត និងការជឿជាក់លើខ្លួនឯង ក្នុងការនិយាយជាសាធារណៈ និងសមត្ថភាពក្នុងការដឹក នាំរបស់ពួកគាត់ និងជាពិសេសគឺ ការយល់កាន់តែច្បាស់នៃគោលដៅក្នុងការធ្វើអោយ សម្រេចបានគោលបំណងរបស់ពួកគាត់លើវិស័យទឹកស្អាតនិងអនាម័យ។ ហើយចំណែក ឯ អ្នកចូលរួមមកពីស្រុកដែលមិនបានអនុវត្តន៍គម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំវិញ ហាក់ បីដូចជា មិនមានផែនការសកម្មភាព ឬយុទ្ធសាស្ត្រច្បាស់លាស់ ដើម្បីសម្រេចបាននូវ គោលដៅលើវិស័យទឹកស្អាត និងអនាម័យ។

ការផ្លាស់ប្តូរពីអ្នកធ្វើតាមគេ ទៅជាអ្នកដែលចេះបង្កើតគំនិតថ្មីដោយខ្លួនឯង៖ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ជាច្រើនបានរាយបាយការណ៍ថា ការចុះទៅតាមភូមិរបស់ពួកគាត់មានការកើនឡើង ក្រោយពីបានចូលរួមជាផ្នែកមួយនៃគម្រោង ការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំ។ អ្នកចូលរួមជា ច្រើនបានយល់ស្របថា ពួកគាត់អាចយកគំនិតថ្មីរបស់ខ្លួនឯងផ្ទាល់ និងមានភាពសកម្ម ជាងមុននៅក្នុងការងាររបស់ពួកគាត់ បន្ទាប់ពីបានចូលរួមជាមួយគម្រោងការអប់រំភាពជា អ្នកដឹកនាំ។ នេះសបញ្ជាក់ គម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំទទួលបានភាពជោគជ័យក្នុង ការជំរុញអោយថ្នាក់ដឹកនាំទាំងនោះធ្វើការងារកាន់តែប្រសើរឡើង។

ការលេចឡើងនូវលក្ខណៈអ្នកដឹកនាំគំរូ៖ គម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំបានជំរុញ អោយអ្នកចូលរួមទាំងអស់ មានឈ្មោះ និងកិត្តិយសរបស់ពួកគាត់ ដែលប្រជាពលរដ្ឋនៅ ក្នុងភូមិទទួលស្គាល់ ចាប់តាំងពីក្លាយជាថ្នាក់ដឹកនាំសកម្មក្នុងវិស័យទឹកស្អាត និង អនាម័យឧទាហរណ៍៖ អ្នកចូលរួមម្នាក់ ត្រូវបានប្រជាពលរដ្ឋទទួលស្គាល់នៅក្នុងសហគម ន៍របស់គាត់ថា លោកពូបង្គន់។

ការរីកចម្រើននូវសុច្ឆន្ទានករប្រកបដោយនិរន្តរភាព៖ អ្នកចូលរួមបានបង្ហាញពីការប្តេជ្ញាចិត្ត ក្នុង ការបន្តអោយមានការរីកចម្រើនជាវិជ្ជមាននៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគាត់ យ៉ាងហោច ណាស់អំពីបញ្ហាអនាម័យ។

មនុស្សនឹងចំណាយថវិកាសម្រាប់កម្មវិធីដែលមានគុណភាព៖ អ្នកចូលរួមបានយល់ឃើញថាការបង់ថ្លៃរបស់ពួកគាត់គឺពិតជាមានតម្លៃ ហើយពួកគាត់ពិតជាមានការពេញចិត្តក្នុងការចំណាយមួយនេះ។ មនុស្សជាច្រើនបាននិយាយថា ពួកគាត់មានហានិភ័យបន្តិចបន្តួចក្នុងការចាប់ផ្តើមបង់ថវិកា។ អ្នកដែលមិនបានត្រៀមខ្លួនក្នុងការប្រថុយប្រថាន ការបង់ថ្លៃគឺជាមូលហេតុដែលពួកគាត់មិនបានចូលរួមនៅក្នុងគម្រោង។ សម្រាប់អ្នកដែលបានចូលរួមនិងបានបង់ថ្លៃពួកគាត់ជឿជាក់ថា ពួកគាត់ទទួលបានច្រើនជាងអ្វីដែលពួកគាត់បានចំណាយ។

ការកសាងសមត្ថភាពបុគ្គលិកដ៏សំខាន់៖ គម្រោងនេះក៏បានបង្ហាញពីបទពិសោធន៍នៃការកសាងសមត្ថភាពដ៏ល្អឥតខ្ចោះសម្រាប់បុគ្គលិករបស់អង្គការវ៉តធើសេដ។ បុគ្គលិកនៅក្នុងគម្រោង និងសមាជិកក្រុមអ្នកបណ្តុះបណ្តាលដែលត្រូវបានសម្ភាសន៍សម្រាប់ការសិក្សានេះបានបង្ហាញនូវអារម្មណ៍វិជ្ជមាន ថាមិនត្រឹមតែសមត្ថភាពរបស់ពួកគាត់ក្នុងការចែករំលែកទៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនោះទេ ប៉ុន្តែការសិក្សានេះបានផ្តល់លទ្ធផលជាវិជ្ជមានចំពោះជំនាញភាពជាអ្នកដឹកនាំផ្ទាល់ខ្លួនផងដែរ។

ជាមួយនឹងការកែតម្រូវមួយចំនួន គម្រោងនេះមានសក្តានុពលក្នុងការពង្រីក។ អនុសាសន៍មួយចំនួនសម្រាប់ដឹកនាំកម្មវិធីនេះនៅថ្ងៃអនាគតតាមមានសកម្មភាពធំជាងមុន ត្រូវបានផ្តល់ដូចខាងក្រោម៖

ការណែនាំពីវិធីសាស្ត្រនៃការជ្រើសរើសពាក្យសុំចូលរួមនៅក្នុងកម្មវិធី៖ អង្គការ វ៉តធើសេដគួរតែបង្កើតវិធីសាស្ត្រនៃការជ្រើសរើសពាក្យសុំចូលរួមនៅក្នុងកម្មវិធី។ ខណៈដែលកម្មវិធីគម្រោងនេះត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីផ្តោតលើថ្នាក់ដឹកនាំមូលដ្ឋាន ជាជាងត្រៀមទុកសម្រាប់អ្នកដែលចេះដឹង ឬអ្នកមានអំណាច អ្នកចូលរួមនឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍បន្ថែមទៀតប្រសិនបើអ្នកចូលរួមភាគច្រើនត្រូវបានប្តេជ្ញាចិត្តដើម្បីការអភិវឌ្ឍរបស់ខ្លួន។

អញ្ជើញអ្នកដែលមានការសម្រេចចិត្តនៅថ្នាក់ក្រសួងចូលរួម៖ អង្គការវ៉តធើសេដ គួរតែស្វែងរកអ្នកដែលមានការសម្រេចចិត្តនៅថ្នាក់ក្រសួងឲ្យបានច្បាស់លាស់ និងអ្នកដែលអាចមានឥទ្ធិពលដោយផ្ទាល់លើទិសដៅនៃគោលនយោបាយកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ។ នេះជាឱកាស ដើម្បីធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ឬជាពិសេស ជាមួយនឹងក្រុមការងារដែលមានតួនាទីក្នុងការផ្ទេរអំណាចទៅឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្នុងគោលបំណងផ្សព្វផ្សាយពីការងាររបស់ពួកគេជាមួយនឹងដំណើរការកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ។ អង្គការវ៉តធើសេដ គួរកំណត់នូវសកម្មភាពរបស់ខ្លួនដែលបំពេញ ឬចូលរួមដល់ដំណើរការនៃការផ្តល់ព័ត៌មានដល់អ្នករៀបចំគោលនយោបាយ។ គម្រោងនេះគួរតែយកចិត្តទុកដាក់លើការបណ្តុះបណ្តាលដល់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែលត្រូវធ្វើឡើងដោយរដ្ឋាភិបាលកន្លងមក ដើម្បីរកនូវចំនុចដែលអាចស៊ីគ្នា។

ការផ្សព្វផ្សាយការអនុវត្តន៍ល្អៗ៖ អង្គការ វ៉តធើសេដ គួរតែធ្វើការងារអោយបានជិតស្និទ្ធជាមួយសម្ព័ន្ធភាពជាតិក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ (NLC) ដើម្បីចងក្រងឯកសារការអនុវត្តល្អៗរបស់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន នៅក្នុងគម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងធ្វើការចែករំលែកជាមួយនឹងឃុំដទៃទៀត។ នេះមិនត្រឹមតែអាចលើកទឹកចិត្តក្រុមប្រឹក្សាឃុំអោយមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍនោះទេ ប៉ុន្តែក៏អាចផ្តល់ជា ទម្រង់មួយផ្សេងទៀតនៃការលើកទឹកចិត្ត ក្នុងការទទួលស្គាល់អ្នកដែលសម្រេចលទ្ធផលសំខាន់ៗ។ សម្ព័ន្ធភាពជាតិក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ (NLCS) ជាមួយនឹងសមាជិករបស់ខ្លួនជាក្រុមប្រឹក្សាថ្នាក់ក្រោមជាតិទាំងអស់ មានសក្តានុពលខ្លាំង ដើម្បីបង្ហាញនិងផ្សព្វផ្សាយការអនុវត្តន៍ល្អៗ។

ការជំរុញលើកទឹកចិត្តអោយមានការចូលរួមយ៉ាងទូលំទូលាយ ពីមេឃុំ និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំគ្រប់គណបក្សនយោបាយ៖ អង្គការ វ៉តធើសេដ គួរជំរុញលើកទឹកចិត្តអោយ មេឃុំ និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ មកពីគណបក្សនយោបាយផ្សេងគ្នា ចូលរួមនៅក្នុងគម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំ។ ក្នុងនាមជាអ្នកដែលមានអានុភាពក្នុងការសម្រេចចិត្តនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ, មេឃុំមានសក្តានុពល ក្លាយជាអ្នកដែលមានអានុភាពសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរ។ ដោយមកពីគណបក្សនយោបាយផ្សេងគ្នា សំលេងរបស់អ្នកចូលរួមទាំងអស់អាចមានភាពទាក់ទាញខ្លាំង ក្នុងចំណោមប្រជាជននៅក្នុងភូមិដែលមកពីសម្ព័ន្ធភាពនយោបាយផ្សេងគ្នាដែលនេះ ធ្វើអោយមានលទ្ធផលកាន់តែល្អដល់គម្រោង។

ការកំណត់ពីរបៀបនៃការតភ្ជាប់រវាងការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវវប្បធម៌ដ៏រឹងមាំ និងការផ្លាស់ប្តូរនូវសមត្ថភាព ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងវិធីសាស្ត្រថ្មីក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍៖ វាគឺជាការលំបាកណាស់ ដើម្បីក្លាយទៅជាអ្នកដែលក្លាហាន និងហ៊ានប្រឈមមុខ ខណៈពេលដែលពួកគាត់ព្យាយាមប្រកាន់ខ្ជាប់នូវទំលាប់និងប្រពៃណីដែលគាត់មានជាយូរមកហើយ។ ឋានានុក្រមនៅក្នុងសង្គមគឺត្រូវបានចាក់ឬសយ៉ាងជ្រៅនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយការសម្រុះសម្រួលក្នុងការផ្លាស់ប្តូរ ដើម្បីអោយមានភាពខុសពីមុនក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍នេះអាចជាការលំបាកក្នុងការជម្រុញឲ្យសកម្ម។ សូម្បីតែការផ្លាស់ប្តូរពីការបន្ទោរបង់ពេលវាលពាសកាល ទៅកន្លែងដែលមានអនាម័យក៏ខុសនឹងការអនុវត្តក្នុងសង្គមនាពេលបច្ចុប្បន្នដែរ ប៉ុន្តែការផ្លាស់ប្តូរនេះគឺជាការចាំបាច់ និងមានអត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ខ្លាំងណាស់។ គម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំ បានបង្ហាញអ្នកចូលរួមពីការសិក្សាមួយដែលថ្មី និងជាការសិក្សាដែលពួកគាត់មិនដែលជួបប្រទះពីមុន។ ក្នុងស្ថានភាពដែលលំបាកបែបនេះអង្គការវ៉តធើសេដតាមរយៈការសាកល្បង វិធីសាស្ត្រភស្តុតាងនៃគំនិតមានឱកាសក្នុងការតភ្ជាប់ធាតុទាំងពីររួមគ្នា តាមរយៈការធ្វើអោយប្រសើរឡើងបន្ថែមទៀតលើឯកសារបណ្តុះបណ្តាល និងវិធីសាស្ត្រនៃការបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់អ្នកចូលរួម ខណៈពេលដែលរក្សានូវវិធីសាស្ត្រដែលជំរុញអោយមានភាពខុសពីមុន។

ជាចុងក្រោយ គម្រោងការអប់រំភាពជាអ្នកដឹកនាំ បានបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួន ក្នុងការធ្វើអោយមានភាពក្លាហាន និងហ៊ានប្រឈមមុខក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលភាពជាអ្នកដឹកនាំ ហើយជាមួយនឹងការកែសម្រួលបន្តិចបន្តួច នឹងអាចមានសក្តានុពលដ៏ធំសម្រាប់ការពង្រីកការពង្រីកការអនុវត្តគម្រោង។